

Syntagma Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio IV. Qualiter fuerit Deo reprobatio positiva ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](#)

talis reprobatio communiter dicitur negativa, quatenus non est approbatio, sive prædestinationis positiva.

In statibus: Si reprobatio est negativa quatenus non est prædestinationis positiva, etiam quatenus non est reprobatio positiva, erit prædestinationis negativa; sed hoc non admittitur; ergo neque illud. Respondeo negando majorem; diversa ratio est, quia prædestinationis cum sit bonum, debet esse ex integra causa, nempe ex positiva electione; sicque non sufficit, quod non detur reprobatio positiva, ut dicamus dari prædestinationem negativam: at vero reprobatio cum sit malum; malum autem sit ex quo cum defectu, sufficit quicumque defectus, nempe quod homo non sit electus. Accedit, quod illa non electione de lege ordinaria defert conjunctionem negationem auxiliis efficacis; siquidem Deus in eo signo jam videbat, se non datum tale auxilium non electis; cum tali autem negatione bene stat reprobatio, saltem negativa; non ita tamen prædestinationis etiam negativa, quia ad hanc deberet Deus, saltem non habere positivam illam negationem dandi auxilium efficax, sed habere se ad minus præcisivum.

Argues 2. Deus non poterat velle negationem auxilii congrui; siquidem hoc esset velle, quod ipsum auxilium non esset congruum, & cum fiat congruum per cooperationem hominis, vellet etiam, quod homo non cooperaretur, & cum non cooperari in rebus præceptis sit peccatum, vellet etiam ipsum peccatum; sed hoc repugnat Deo; ergo &c. Respondeo negando majorem, ad cuius probationem dicimus, aliud esse velle auxilium non congruum, & aliud velle auxilium non esse congruum; hoc secundum repugnat Deo, quia esset velle peccatum, ut probat argumentum non ita tamen repugnat illud primum, quia solum est velle auxilium, quod de se est sufficiens, licet Deus per Scientiam Medium illud prævideat ut non congruum ex hominum malitia.

Difficultas 3. Utrum ex reprobatione negativa sequatur infallibiliter reprobatio positiva? Affirmative. Probatur, nam ex eo, quod Deus per actum positivum dicat: *Nolo eligere Iudam ad gloriam*: saltem virtute dicit: *nolo Iuda dare auxilium congruum finale*; sed ex hac negatione sequitur infallibiliter demeritum, & ex demerito infallibiliter sequitur reprobatio positiva; ergo &c. Confirmatur, quia ex electione efficaci ad gloriam sequitur infallibiliter positiva executio ipsius gloria; siquidem sequitur donatio auxiliorum efficacium, per quam ipsa gloria infallibiliter obtinetur; ergo similiter ex illa negatione electionis efficacis ad gloriam infallibiliter sequitur reprobatio positiva; siquidem ex illa negatione auxiliorum efficacium sequuntur infallibiliter demerita, per quae ponitur reprobatio positiva.

Difficultas 4. Qualis nam actus sit reprobatio positiva, & negativa, & qualiter inter se convenient, & prædestinationi opponantur? Dico 1. Reprobatio positiva est actus Justiciae punitiva; negativa autem non ita, sed occulti Judicij Dei, & incurabilis Providentiae. Est communis Doctorum cum D. Aug. lib. de corrept. & grat. cap. 13. Probatur, quia reprobatio positiva, cum fiat obscuritate reprobri, ad illam spectat illatio vindictæ, seu poena pro peccatis infligenda, quæ est in Deo actio Justiciae vindicativa: negativa autem reprobatio, cum non habeat causam ex parte reprobri, sit ex arbitrio Dei, non injusto quidem, sed occulto iudicio; ergo &c.

Tom. I.

Dico 2. Reprobatio positiva, & negativa non conveniunt univocè. Probatur primò, quia ad ens, & negationem entis nihil datur univocum; sed reprobatio positiva est ens; negativa autem est negatio entis, ut patet ex dictis; ergo &c. Secundò, quia ad simpliciter, & secundum quid non datur univocum; sed reprobatio positiva est reprobatio simpliciter; negativa autem reprobatio à gloria est tantum secundum quid; siquidem ad hanc ea supposita, est locus prædestinationi pro secundo signo, ut supra diximus; ergo &c.

Dico 3. Reprobatio positiva opponitur prædestinationi oppositione contraria; negativa autem oppositione contradictoriæ. Ita P. Soar. P. Vasq. quos citat, & sequitur P. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 1. num. 1. Probatur prima pars, quia prædestination declaratur per actum intellectus, quo Deus ab æterno efficaciter decrevit aliquibus conferre gloriam, & per actum voluntatis, quo aliquibus sic voluit gloriam, & gratiam conferre: reprobatio autem positiva est contrario; siquidem ex parte voluntatis est actus, quo Deus dicit: *Nolo hunc, aut illum admirare ad gloriam, aut gratiam congruam*: & ex parte intellectus est actus, quo dicit: *Decerno, & statuo, ut hic non admittatur ad gloriam, aut ad gratiam congruam*; sed inter hos actus solum datur oppositio contraria, ut patet, cum sit inter entitates positivas; ergo &c. Probatur secunda pars, quia reprobatio negativa per se, & formaliter solum est negatio actus præelectionis, seu prædestinationis divinae, tum ad gloriam, tum ad gratiam; ergo non potest aliter prædestinationi opponi, quam contradictoriæ, cum sit oppositio inter negationem, & formam negatam.

SECTIO IV.

Qualiter fuerit in Deo Reprobatio positiva?

Dico 1. Deus ante Scientiam Conditionatam demeritorum non potuit aliquid reprobare positivam reprobationem. Probatur ex supra dictis de prædestinatione d. 2. a. n. 131. Siquidem tolleretur omnino libertas ad non amittendam gloriam, & ad non subeendas penas, ut penas; cum tamen id Deus posuerit in potestate liberiarbitrii; ergo &c. Dixi penas; ut penas, quia dolores illi, quatenus non sunt ad puniendum peccatum, sed ob alios fines, in multorum opinione bene poterant à Deo amari, & intendi ante omnem scientiam etiam conditionatam demeritorum; quia, ut dicunt, nulla in hoc apparet implicantia. De hoc tamen jam supra diximus, & alibi dicemus.

Dico 2. Positam solum conditionatam demeritorum, bene poterat dari Voluntas Dei efficax excludens à regno, & deputans ad penam æternam, si non repugnaret Bonitati Divinæ. Probatur prima pars primò ex supra dictis de prædestinatione d. 2. a. n. 242. Secundò, Ideo Deus non posset, prout si excludere à regno, & deputare ad penam, quia tolleretur libertas, & ratio penæ in aliquo sensu; sed neque illa, neque ista tolleretur; ergo &c. Probatur minor quoad primam partem, quia Deus absque læsione libertatis, ut diximus, potuit intendere efficaciter gloriam, & postea preparare auxilia, quæ per Scientiam Medium prævidebantur efficacia, ut illa in effectu obtineretur; ergo etiam poterat in proposito eventu intendere efficaciter

R. r

47

48

efficaciter reprobationem, & postea preparare auxilia, quae per Scientiam Mediam pravidebantur solū sufficientia, ut illa in effectu sequeretur, quin tolleret libertatem, aut vellet positivè ipsum peccatum, ut supra diximus de prædefinitione penitentie.

49. Probatur minor quoad secundam partem, quia sicut Deus, ut diximus, potuit intendere præmium ante absolutam præscientiam meritorum, tradendum tamen per merita; ita etiam poterat amare poenam ante absolutam præscientiam demeritorum, exequendam tamen per demerita; sed illic ex parte actus fuit Misericordia Dei, & ex parte objecti fuit venditio virtualis ipsius præmii, nemp̄ gloriarum tendens ad venditionem formalem post merita; ergo etiam h̄c ex parte actus esset ostensio libertatis, aut Domini divini, & ex parte objecti esset punitio virtualis tendens ad punitionem formalem post demerita, quatenus Deus intenderet non exequi, nisi post demerita; consequenterque non tolleretur ratio poenæ.

50. Probatur secunda pars cum P. Arriaga d. 39. sect. 2. subsect. 1. n. 9. quia id esset alienum ab infinita Dei bonitate, & Misericordia; siquidem Deus ex se moveret ad benefacendum, & non ad puniendum antecedenter ad nostra peccata, quasi nos ad talē finem crearet, & exequendi occasions quereret; ergo &c. Addit P. Arriaga probabile sibi videri, non posse Deum, etiam de potentia absoluta deputare hominem aeternis cruciati bus sine ulla illius culpa, solo titulo supremi dominii, etiam excludendo rationem poenæ; siquidem id videretur habere multum crudelitatis. Et probat exemplo in eo, qui ut suum ostenderet dominium in canem, illum vellet quotidie semi urere igne; de hoc tamen alibi.

51. Dico 3. Deus de facto neminem voluit positivè excludere à regno, & ad poenam aeternam deputare ante absolutam præscientiam peccati finalis. Ita P. Soar lib. 5. cap. 3. n. 6. P. Väsg. d. 95. cap. 4. n. 17. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 3. n. 27. P. Arriaga d. 39. sect. 2. subsect. 3. per totam. P. Amicus d. 16. sect. 2. n. 43. & alii infra citandi n. 107. Probatur 1. ex illo Sapient. 1. ibi: Deus mortem non fecit, nec delestat in perditione vivorum; sed si Deus damnaret homines ante eorum demerita absolutè prævisa, merito dici posset, fecisse mortem, & delectari in eorum perditione; ergo &c.

52. Probatur secundum ex Concilii Valentini. cap. 3. ibi: In electione tamen salvandorum Misericordiam Dei procedere meritum, in damnatione vero meritum malum procedere iustum iudicium Dei. Trid. Sess. 6. cap. 13. ex D. Aug. lib. de natur. & grat. cap. 26. & lib. de bono persevere. cap. 6. ibi: Voluntate suā quisque deserit Deum, ut merito deseratur à Deo. Et D. Prosper. ad 7. object. Vincent. Deus, inquit, priusquam deseratur, neminem deserit. Et D. Bern. lib. de Anima cap. 7. Non deserit, ait, sperantem in se, nisi prius ipse deseratur. Idem habent D. Cypr. de orat. Domin. D. Fulgen. lib. 1. ad Monim. cap. 13. & alii Sancti Patres, ut infra videbimus, cùm de causis reprobationis positiva egerimus, ex quibus constat, Deum neminem positivè de facto reprobasse ante demerita absolutè prævisa.

53. Probatur tertio rationibus: Prima, quia illa voluntas Dei generalis salvandi omnes, cùm sit quasi conditionalis, nisi per illos steterit, defert conjunctam negationem perdendi illos, dūm per illos non stat, sed per illos non stat, quādū non ponunt demerita in esse absoluto; siquidem demerita in esse conditionali non sunt digna suppicio;

ut supra diximus; sicut etiam therita conditionata in ipso reprobo non sunt digna præmio; ergo quādū non ponuntur in esse absoluto ipsa demerita, non habet Deus voluntatem positivam damnandi illos; alioqui haberet duas voluntates contrarias, imò & contradictrias, quod non est dicendum; ergo neque quod Deus sic reprobaverit ante demerita.

Secunda, quia si Deus haberet illam voluntatem positivam excludendi aliquos à regno ante demerita; aut id vellet solū potentia, sive jure dominii; aut ex justitiā vindicativa, & punitiva: Non primum; alioqui quamvis homines non peccarent, adhuc à regno excluderentur, quod tamen repugnat divina Bonitati, & Misericordiæ: Non secundum; siquidem justitia punitiva postular dignitatem ex parte objecti, sive hominis puniendi, homo autem non habet talem dignitatem ad punitionem, nisi per peccatum in esse absoluto; ergo &c.

Tertia, quia quando voluntas fertur in aliquod objectum, etiam per solum affectum simplicem, non potest circa illud elicere actum contrarium efficacem, nisi ei adveniat aliqua ratio motiva extrinseca; sic enim mercator, qui amat merces, ut eliciat voluntatem efficacem projiciendi illas in mare, debet prius subire periculum vita, adveniente tempestate; sed Deus amat omnium hominum salutem affectu simplici, ut supra diximus; ergo ut circa illos elicetur voluntatem efficacem perdendi eos, debebat aliquid de novo advenire; hoc erant eorum demerita; ergo illos non reprobavit efficaciter, sive positivè ante eorum demerita absolutè prævisa.

Oppositum tenent aliqui dicentes, Deum ex se ipso ante omnia demerita absolutè prævisa habuisse voluntatem perdendi aliquos per modum intentionis ad offendendam suam Justitiam, ex qua intentione secuta fuit negatio auxiliorum efficacium; sicut habuit ex se intentionem salvandi alios ante omnia merita absolutè prævisa ad offendendam suam Misericordiam, ex qua intentione secuta fuit donatio auxiliorum efficacium. Ita Durand. in 1. dist. 40. q. 2. n. 6. Cordub. lib. 1. quæst. q. 56. no. 2. opus 5. Bannez. 1. p. hic art. 3. Zunel. ibid. d. 4. Alvarez de Auxil. d. 110. & Recentiore Thomistæ; camique sententiam maximè amplexi sunt hæretici hujus temporis, præfertim Calvin. Beza. Sirvand. Libert. contra quos infra: pro illis nunc tamen:

Objicies 1. Sapient. 12. ibi: *Ipsum quoque, qui non debet puniri, condemnas, & exterum astimas à tua virtute: ubi videtur loqui de condemnatione facta per modum intentionis ante demerita absolutè prævisa, cùm dicat, punire illum, qui non debet, id est, qui non meretur puniri; ergo &c.* Respondeo cum P. Arriaga, locum illum fuisse vitiatum, ut constat ex codice emendato à Pio V. in quo nunc legimus: *Ipsum quoque, qui non debet puniri, condemnare, exterum astimas à tua virtute: secundum quam veritatem potius facit pro nostra sententia.* Addo, licet standum esset pro lectione antiqua, dicendum esse, ibi loqui de punitione, ac calamitate temporali, quā Deus sapius etiam justos affigit, ut postea magis remuneret; non autem de punitione aeterna.

Objicies 2. Rom. 9. ibi: *Cum non dum aliquid boni egissent, aut mali..... Jacob dilexi, Esaī autem odio habui: ubi allegoricè de elektione, & reprobatione sermo est, prout supra diximus; sed ex hoc loco collegimus, elektionem fuisse factam*

ante

ante merita absolutè prævisa; ergo etiam ex eodem colligitur, reprobationem tuisse factam ante demerita absolutè prævisa. Respondeo primò cum Lezana, & aliis, ibi non est sermonem de reprobatione positivā, sed tantum negativā, qua fuit ante demerita. Unde nomine *odii* solum ibi intelligitur de minore amore; sapere enim in Scriptura *odium*, aut *odisse*, non significant actum positivum odii, sed negativum, sive minorem amorem, ut patet ex illo Luc. 14. *Et non odis patrem suum, &c.* quod idem valet, atque dicere, qui non minus diligit patrem suum, quam me; neque enim Christus Dominus præcepit odio habere patrem. De hac etiam reprobatione negativa intelligendi sunt Patres, quatenus afferunt, non dari causam reprobationis ex parte reprobi, sed totam Deo tribui: de hoc tamen latius infra.

59. Respondeo secundò cum P. Arriaga, & aliis, ibi non significari, Deum odio habuisse Esa positivè, sed non decreuisse dare ei auxilia congrua, sicut decrevit dare Jacob: sicut enim Deus ex se illa tribuit electis ante eorum merita, ita ex se illa negat reprobus ante eorum merita; neque de hoc procedit quæstio, neque est difficultas, sed tantum de reprobatione positiva, ac exclusione à regno, sive à gloria.

60. Objecies 3. Rom. 9. D. Paul. nomine Dei ibi loquens de Pharaone: *In hoc ipsum, inquit, excitative, ut ostendam in te virtutem meam: ubi videatur significare, se illum reprobasse veluti in intentione, non quia jam male fuisset operatus, sed ut postea male operando in executione, in illo Deus ostenderet potentiam suam; ergo &c.* Respondeo hoc testimonium non convincere; siquidem non ostendit, iram Dei fuisse ante merita, inquit post illa, ut constat ex sequentibus verbis: *Sustinuit, inquit, in multa patientia vas a ire, &c.*

61. Objecies 4. Primus actus prædestinationis fuit positiva electio ad gloriam ante prævisa merita; ergo etiam primus actus reprobationis erit exclusio positiva à gloria ante prævisa demerita. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia illa electio maximè decet Bonitatem, & Misericordiam divinam, ut supra diximus: at verò non ita decet, inquit dedecet hæc exclusio, non solum Bonitatem, & Misericordiam, sed etiam Justitiam divinam; nam sicut est laudabile punire in executione criminis jam commissi, & non ante; ita etiam laudabile non erit, inquit indecorum intendere illa punire, antequam committantur, & videantur in esse absoluto.

62. Instabis: Prædestinationis & reprobatio, cùm sint partes æquè subjectivæ divinæ providentiaz, debent æquè incipere; sed prædestinationis in prædestinato incipit à prima vocatione congrua connexa cum perseveratione; ergo etiam reprobatio in reprobo debet incipere à negatione primæ vocationis congruae; sed hæc non habuit causam in reprobo; siquidem, si hanc haberet, esset peccatum; hoc autem non datur ante illam negationem, quia non datur ante primam permissionem, & prima permissionis oritur ab illa negatione; ergo non habuit causam ex parte reprobi; consequenterque ejus reprobatio fuit ante prævisa demerita. Resp. negando primā minorem; nam, ut supra diximus, prædestinationis incipit ab electione efficaci ad gloriam; & sic etiam incipit reprobatio ab ejus exclusione; ita tamen, ut electio illa non supponat merita absolute prævisa; hæc tamen exclusio supponat merita absolute absolutè prævisa.

63. Urgebis: Permissionis primi peccati est effectus
Tom. I.

reprobationis, sicque à Deo amabilis, & cùm ex se non sit amabilis, debuit ex aliquo fine amari; alius autem non apparet, nisi expulsio à regno ad ostendendam Justitiam; ideoque ejus electio ab intentione dammandi aliquos imperatur; ergo supponit ipsam reprobationem; sed illa in se non supponit causam in reprobo; siquidem ante permissionem primi peccati non datur merita, quia non datur peccatum; ergo neque illam habebit in reprobo ipsa reprobatio.

64. Resp. negando antecedens; neque enim permissionis primi peccati est effectus reprobationis positivæ, sed reprobationis à gratia congrua; nam ut esset effectus reprobationis positivæ debebat procedere ex intentione excludendi homines positivè à regno, quibus gratia congrua denegatur; Deus autem neque denegat gratiam congruam, neque peccatum permittit ex tali intentione, ut infra dicemus, sed ob alias fines, quos ille certè scit, & quorum unum assignat P. Vasq. ex D. Paul. & D. Aug. nempè, ut ostendat divitias gloria sua in vas a misericordie; siquidem denegans vocations congruas non prædestinatis, magis ostendit misericordiam suam in electos, quibus illas concedit. De hoc tamen infra.

65. Objecies 5. Ex permissione peccati infallibiliter sequitur ipsum peccatum, & ex peccato privatio, sive exclusio à gloria; ergo hæc saltem virtute fuit intenta in ipsa permissione; siquidem in electione medii, ut medii, saltem virtute intenditur finis. Respondeo argumentum, si aliquid probat, probare Deum, saltem virtute velle peccatum; siquidem hoc immediatius sequitur ex ipsa permissione, quā illa privatio gloria; cùm illud non probet, neque etiam hoc. Et ratio est, quia hæc non sequuntur per se, & ex natura rei ex auxilio sufficienti, ac permissione peccati, sed per accidens tantum ex sola hominis malitia; unde in illa permissione solum vult Deus ostendere, reliquise hominem in manu consilii sui, ut liberè, quod voluerit, operetur.

SECTIO V.

An posito peccato originali antecedenter ad actualia, Deus aliquem posuit reprobavit?

ADVERTES hic cum P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 3. num. 11. peccatum originale dupliciter considerari posse: Primò præcisè solum ut contractum: Secundò, prout præsum durans usque ad mortem. Hoc posito. Dico 1. Deus propter peccatum originale præsum durans usque ad mortem voluit multos excludere à regno. Ita P. Soar. cit. Probatur, quia Deus in tempore, supposito pacto cum Adamo, justissimè exequitur penam ipsam exclusionis à regno; sed nihil exequitur in tempore, quod non decrevisset ab aeterno; ergo &c.

66. Dico 2. Deus in eo primo signo, in quo prævidit lapsum Adami, sive proper solum præsum originale præcisè ut contractum, & antequam prævideret meritos sine remedio, nullum reprobavit. Ita P. Soar. cit. n. n. P. Herice trah. 3. d. 33. cap. 4. n. 35. Lezana trah. 4. d. 12. q. 4. P. Arriaga d. 39. sett. 3. num. 31. & aliis. Probatur primò, quia Deus, ut patet ex dictis, & patebit ex infra dicendis, nullum reprobat positivè, nisi jam prævisa ejus morte in peccato finali; sed pro eo signo

66.

67.